

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, CENTRUL UNIVERSITAR NORD BAIA MARE
1.2 Facultatea	LITERE
1.3 Departamentul	ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	57.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PRACTICA DE SPECIALITATE 3		
2.2 Titularul de curs			
2.3 Titularul activităților de seminar/ practică	Pr. lect. univ. dr. Teofil STAN Teofil.STAN@ssuta.utcluj.ro	Lect. univ. dr. Valerian MARIAN Valerian.MARIAN@ssuta.utcluj.ro	
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	1
		2.6 Tipul de evaluare	C
2.7 Regimul disciplinei	Categoría formativă		DS
	Opționalitate		DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru ale activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 Curs	3.3 Seminar	3.3 Laborator	3.3 Practică	3
3.4 Număr de ore pe semestru	42	din care:	3.5 Curs	3.6 Seminar	3.6 Laborator	3.6 Practică	42
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:							
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe							5
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren							8
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri							5
(d) Tutoriat							3
(e) Examinări							2
(f) Alte activități: Las biserica – rugăciune, cantare, recitativ liturgic, învesmântare, cădere, alte gesturi din ritualul slujbelor							10
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a))...3.7(f))				33			
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)				75			
3.10 Numărul de credite				3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Biserica – Capela – Parohie

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoaște și poate săvârși rânduiele liturgice din postura de cântăreț bisericesc și de preot; - Are capacitatea de analiză și interpretare a rolului Liturghiei, Tainelor și Ierurgiilor în comunitatea de credință din care face parte sau în comunitatea pastorală; - Utilizează corect metode contemporane de propovăduire și folosirea limbajului teologic ortodox specific în prezentarea diverselor elemente din cadrul activității de catehizare.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea practicilor misionar-pastorale și liturgice pentru a forma duhovnicește pe membrii diverselor comunități sociale (parohia, școala, centre sociale și alte tipuri de comunități); - Discernerea din punct de vedere spiritual a problemelor cu care se confruntă societatea contemporană și a oferi soluții viabile și de durată în comunitățile lor de credință sau în diferite diverselor comunități sociale (parohia, școala, centre sociale și alte tipuri de comunități); - Identificarea mecanismelor de fortificare a dorinței oamenilor de a-și schimba în bine viața, de a adera la valori autentice, de a-și remodela destinul în funcție de principiile constructive ale spiritualității creștine în comunitățile lor.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea deprinderilor și abilităților practice necesare slujirii liturgice, misionare și învățătoarești. • La finalul practicii de specialitate, studenții își vor fi însușit principale deprinderi de ordin practic (liturgice și catehetice), specifice slujirii preoțești.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoaște și folosește corect cărțile de cult din perspectiva stranei și a altarului; • Cunoaște și utilizează corect și cu decență, veșmintele liturgice specifice Bisericii Ortodoxe Române, în funcție de serviciile liturgice aferente; • Cunoaște și aplică corect, din postura de preot, rânduiele liturgice ale Laudelor. • Capacitatea de a construi un proiect catehetic pertinent în condițiile oferite de ethosul misionar specific; dezvoltarea de proiecte educaționale biserică-școală-familie; • Cunoaște suportul bibliografic necesar dezvoltării formației intelectuale și practice a catehetului modern. • Folosește limbajului teologic ortodox specific în prezentarea catehezelor.

8. Conținuturi

8.1 Practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Participare la Sf. Liturghie, Prezentarea Centrului de practică. Biserica, locaș de cult: morfologia și elemente de mistagogie a spațiului liturgic. Aplicație: ritualul intrării în biserică; alte gesturi și mișcări liturgice de bază, exersarea acestora.	3	Dialog, prezentări cadru, manuale și cărți de cult	
2. Veșmintele liturgice: Prezentarea veșmintelor liturgice și a obiectelor din altar; rugăciunile speciale la pregătirea pentru Liturghie și la îmbrăcarea veșmintelor; Exerciții practice de împăturare, îmbrăcare a veșmintelor liturgice; Prezentarea obiectelor cum sunt: cădelnița, vasele liturgice etc. Exerciții practice de utilizare.	3	Exerciții practice. argumentări, dezbateri	
3. Vecernia: Prezentarea ritualului și a mișcărilor în timpul sfintelor slujbe; gesturi, formule etc.; Vecernii speciale; Exerciții practice: identificarea pieselor iconografice care alcătuiesc slujba vecerniei dintr-o dată calendaristică precisă.	3	Exerciții practice. argumentări, dezbateri	
<i>Slujba Canonului cel Mare – Catedrala episcopală Sf. Treime.¹</i>		Rugăciune și meditație	
<i>Slujba Canonului cel Mare - Catedrala Sf. Treime*</i>		//	

¹ participările din cadrul acestei săptămâni sunt obligatorii, însă nu fac parte din cadrul practicii liturgice, ci vizează săptămâna duhovnicească, prima din Postul Mare!

<i>Slujba Canonului cel Mare + Liturghia Darurilor Înainte Sfințite*</i>		//	
<i>Slujba Canonului cel Mare+ Liturghia Darurilor Înainte Sfințite*</i>		//	
4 Utrenia: Utrenii speciale Prezentarea ritualului și a mișcărilor în timpul sfintelor slujbe; gesturi, formule etc.;	3	Exerciții practice argumentări, debateri	
5. Sfânta Liturghie. Proscomidia Prezentarea ritualului și a mișcărilor în timpul sfintelor slujbe; gesturi, formule etc. Exerciții practice: se vor îndeplini toate gesturile și formulele folosite la rânduiala Proscomidiei	3	argumentări, debateri, Necesari: prescuri, vase liturgice, copie, veșminte liturgice etc.	
6. Sfânta Liturghie. Liturghia catehumenilor și Liturghia credincioșilor Prezentarea ritualului și a mișcărilor în timpul sfintelor slujbe; gesturi, formule etc. Otpusturi și otpusturi speciale; Exerciții practice: se vor îndeplini toate gesturile și formulele folosite în timpul Liturghie Sf. Ioan Gură de Aur și a Sf. Vasile cel Mare.	3	argumentări, dialog; Necesari: prescuri, vase liturgice, copie, veșminte liturgice etc.	
8. Sfânta Liturghie. Liturghia Darurilor Înaintesfințite Prezentarea ritualului și a mișcărilor în timpul sfintelor slujbe; gesturi, formule etc. Exerciții practice: se vor îndeplini toate gesturile și formulele folosite în timpul Liturghie	3	argumentări, dialog euristic; Necesari: prescuri, vase liturgice, copie, veșminte liturgice etc.	
9. Alcătuirea și susținerea unei cateheze biblice	3	Exercițiu practic; Argumentare scripturistică și patristică	
10. Alcătuirea și susținerea unei cateheze dogmatice	3		
11. Alcătuirea și susținerea unei cateheze morale	3		
12. Alcătuirea și susținerea unei cateheze liturgice	3		
13. Observarea dezbaterilor și deciziilor unei ședințe a Consiliului parohial	3	Atenție; Spirit de observație	
14. Evaluarea Caietului de practică , completat periodic împreună cu tutorii de practică.	3		
Total:	42		

Bibliografie

1. Cărțile de cult ale BOR (*Liturghierul, Molitfelnicul, Octoiul, Mineiele* etc.;
2. ***, *Tipicul bisericesc*, București, Edit. IMBOR, 1976 (sau Reîntregirea, 2004);
3. PRUTEANU, Petru, *Liturghia Ortodoxă: istorie și actualitate*, Ed. Sophia, București, 2008.
4. VINTILESCU, Petre, *Liturghierul explicat*, București, 1998 ;
5. IVAN, Ilie, *Omiletica Ortodoxă. Repere teoretice, metodice și practice*, Ed. Episcopiei Argeșului și Muscelului, 1999;
6. PĂCURARIU, Mircea, *Predici la Duminici, la Praznicele împărătești și ale Maicii Domnului, la sfinți mari și la sfinți români; predici ocazionale și la înmormântări*, București, 2010;
7. MIHOC, Vasile, *Predici exegetice la duminicile de peste an*, Teofania, 2001.
8. COSMA, Sorin, *Cateheze*, Vol. I și Vol. II, Ed. Episcopia Devei și Hunedoarei, 2017;
9. BELU, Dumitru, *Curs de Omiletică*, Editura Andreiana, Sibiu, 2012;
10. TOADER, Ioan, *Retorica amvonului*, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002;
11. TOADER, Ioan, *Metode noi în practica omiletică*, Cluj-Napoca, 1997;

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Alcătuirea *Practicii de specialitate 3* a avut în vedere adaptarea la cerințele actuale de slujire liturgică și de propovăduire a învățaturii de credință creștin ortodoxă, conținutul fiind în concordanță cu cel adoptat și în alte centre universitare din țară.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Seminar / Practică	Testarea în cadrul stagiului de practică	Evaluare practică a deprinderilor practice și a abilităților oratorice	80%
10.5 Seminar / Practică	Verificarea continuă prin implicarea în activitățile specifice practicii de specialitate.	Evaluare orală	20 %

10.6 Standard minim de performanță

Pentru nota 5 (cinci): - Aplicarea corectă, din postura de preot, a ritualurilor de baza ale Sfintelor slujbe
- Utilizarea corectă a metodelor contemporane de catehizare și folosirea limbajului teologic ortodox, specific, în prezentarea diverselor elemente din cadrul activității de propovăduire.

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
11.09.2024	Curs		
	Practică	Pr. lect. univ. dr. Teofil STAN	
Lect. univ. dr. Valerian MARIAN			

Data avizării în Consiliul Departamentului SSUTA
14 octombrie 2024

Director Departament SSUTA,
Conf. dr. ing. Adrian Vasile CHIRA

Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere
17 octombrie 2024

Decan,
Conf. dr. Anamaria FĂLĂUȘ